

سهم گروه طالبان از کشت و قاچاق مواد مخدر

سرمقاله

اولویت منافع ملی افغانستان

محمد رضا هویدا

با حضور و گسترش گروه تروریستی داعش در افغانستان، هشدارها در مورد امنیت کشور به شدت بالا رفته است. چالش این است که با حضور داعش حتی گروه طالبان نیز بر میزان فعالیت های خود افزوده است و گویا مسابقه قدرت میان گروه های افراطی به صورت جدی جریان دارد. گرچه خطر داعش در افغانستان کوچک شماره می شود، ولی حضور این گروه برای مردم افغانستان یک تهدید قوی و جدی است. اما طالبان، گروهی که سالهاست در مقابل دولت و جامعه جهانی جنگیده است، در این اواخر بر شدت حملات خود افزوده است. حملات طالبان تصورات از افغانستان را تغییر داده است، کمتر کسی باور می کرد که طالبان تا این اندازه قدرت داشته باشند. قدرت طالبان با سقوط دادن کندز و غزنی و حملات دیگری در بدخشان و جلالیز و ... به نمایش گذاشته شد. طالبان با اجرای این گونه حملات مانورهای بزرگی از توان خود را به نمایش گذاشتند.

اما اینکه چرا طالبان به این اندازه قوی شده اند، می تواند به اموری برگردد، یکی از آنها، خلاء قدرت سیاسی در پیش از یک سال گذشته است. افغانستان در حقیقت سالهاست که درگیر در بحران ریاست جمهوری به سر می برد. انتخابات ریاست جمهوری پیش از به پایان رسیدن دوره قبلی شروع شده بود و ماه ها طول کشید تا این انتخابات به پایان برسد. پس از به پایان رسیدن نیز حکومت وحدت ملی با ویژگی هایی به وجود آمد که اولین ویژگی آن دو دستگی در حکومت و حکومت داری بود. مصروفیت تمام دولت به انتخابات و تبعات انتخابات ریاست جمهوری باعث شد، تا دشمنان مردم افغانستان با خیال راحت به برنامه ریزی و انجام حملات بپردازند.

مسئله دوم، دیدگاه حکومت در مورد دولتداری و حکومت داری بود. با رویکار آمدن حکومت وحدت ملی، اکثریت متصدیان پست های حساس دولتی در مرکز و ولایات توسط سرپرست ها اداره می شدند، و این امر تا هنوز هم ادامه دارد. بی ثباتی، بی اعتمادی، عدم پایبندی به وظیفه، و ناامنی شغلی از تبعات اولیه این سیاست به شمار می رود. در چنین حالی دولت با بحران مدیریت مواجه شد.

به هر صورت بحران امنیت بیشتر از هر زمانی افغانستان را در خود فرو برده است. و اکنون افغانستان نه تنها کشوری درگیر با گروه های افراطی در داخل خود است، بلکه کشوری است که می تواند تبدیل به پایگاهی برای افسراط گرایان و تهدیدی جدی برای امنیت منطقه به شمار رود. حرکت های اخیر روسیه نشان داده است که این کشور در حال وارد شدن به بازی بزرگ امنیت در منطقه است. روسیه با وارد شدن به کارزار جنگ علیه داعش در سوریه نشان داده که این روسیه، اکنون روسیه ۱۴ سال پیش نیست.

از جهت دیگر، روسیه در مرز با تهدیدهایی که از ناحیه تقویت گروه های افراطی در افغانستان در حال گسترش است، قرار دارد. بدین معنا که تهدید تقویت گروه های افراطی همانند طالبان و داعش در افغانستان، از لحاظ جغرافیایی بسیار نزدیک تر است به روسیه تا تهدیدی که از داعش در سوریه متوجه آن کشور است. غیر از روسیه کشورهای دیگر منطقه، همه از نفوذ افراط گرایی در کشورهایشان می ترسند. همسایگان افغانستان به خوبی می دانند، افراط گرایی حامل ویروس تروریسم است و ثبات و امنیت و پیشرفت را هدف قرار می دهد. بدین لحاظ دولت افغانستان باید موقف خود را در برابر بحران روشن سازد. افغانستان نباید خود را باری دیگر قربانی بازی بزرگ میان قدرت های جهانی بسازد. افغانستان به تنها چیزی که نیاز دارد، امنیت و ثبات خود این کشور است. به همین جهت، افغانستان باید تعریف دقیقی ای منافع ملی خود و آنچه باید در قبال قدرت های بزرگ انجام دهد داشته باشد. در غیر این صورت وارد شدن در معامله با دولت های بزرگ بدون پشتوانه قوی سیاسی و اجتماعی و فرهنگی، جز خسارت نتیجه ای برای افغانستان نخواهد داشت.

دالر می رسد. پولی که منجر به ریختن خون نبرو های امنیتی و شهروندان بی گناه کشور می شود. با این حال، هزینه آن تنها محدود به آن نمی شود. کشت مवाद مخدر در افغانستان باعث شده است که مصرف این مواد در کشور بالا برود. بر اساس گزارش ها در حدود سه میلیون شهروند افغانستان معتاد به مواد مخدر است. این در حالی است که شبکه های پخش و توزیع مواد در سطح شهر به آسانی صورت می گیرد و نهاد ها قادر به کنترل آن ها نیستند. این رقم اما، در حال افزایش است. در سال بعدی به احتمال زیاد با آمار تکان دهنده از معتادین مواجه گردیم که مشکل جدی برای حکومت ایجاد خواهد کرد.

با این حال، کاهش کشت و قاچاق مواد مخدر بستگی به دو مسئله اساسی دارد. اول به استراتژی مبارزه با مواد مخدر در افغانستان و در سطح منطقه. دوم: ارائه گزینه های بدیل به دهقانان. با این حال، گزینه بدیل باید بتواند ارزش معادل کشت تریاک را در زمان برداشت محصول به دهقانان بدهد. ما در هر دو بخش تا حدودی با مشکل مواجه هستیم. استراتژی ندادیم. گزینه بدیل نیز نتوانسته ایم تعریف نماییم.

اگر چه در سال های اخیر زعفران به عنوان یک گزینه بدیل عرضه شده است اما در سطح بازار بین الملل برای این محصول بازار یابی صورت نگرفته است. برای همین، دهقانان اعتماد به فروش رفتن آن ندارند. بنابراین، لازم است که برای محصولات بدیل تریاک بازار یابی گسترده در سطح بازار های منطقه و بین الملل صورت گیرد. در پایان این نوشتار یک بار دیگر باید متذکر شد که کشت و قاچاق مواد مخدر با گسترش ناامنی رابطه مستقیم دارد. تریاک مهمترین عواید گروه طالبان را تشکیل می دهد. سهیم آن ها از کشت و قاچاق مواد مخدر به اندازه ای است که بتواند موتور جنگی آن ها را روشن نگه دارد و در بخش های مختلف افغانستان تهدید جدی برای حکومت ایجاد نماید. بنابراین، مبارزه با مواد مخدر به اندازه مبارزه با گروه طالبان اهمیت دارد.

جنگ خود را از عواید ناشی از مواد مخدر تأمین می کند. با این حال، کشت و قاچاق مواد مخدر بیش از آن که سود اقتصادی برای ما داشته باشد بیشتر ضرر بوده است. بر اساس تخمین سازمان ملل در دهه ۱۹۹۰ دهقانان کمتر از یک درصد عواید تریاک را حاصل می کنند. در حدود دو نهم در صد در کیسه تجار و قاچاق بران افغانی و پاکستانی می ریزد. پنج درصد نصیب کشتور های می شود که هروئین را داخل آن ها به مقصد اروپا و آمریکا عبور داده می شود. متباقی عواید به جیب قاچاقبران و معامله گران در اروپا و آمریکا تعلق می گیرد. به این عواید ناچیز در حدود یک میلیون دهقان در حدود یکصد میلیون دالر در سال از کشت و برداشت تریاک حاصل می کند. از این مبلغ بیست میلیون دالر در سال نصیب گروه طالبان می شود. اکنون عواید گروه طالبان به میلیون ها

درد و هم به یک منبع بزرگ عایداتی شان از بین می رود. طالبان به جمع آوری مایه اسلامی «ذکات» از تمام معامله گران تریاک آغاز نمودند. طالبان دریافت ۲۰ درصد مایه به نام ذکات، هیچ اندیشه و نگرانی دینی نداشتند و ندارند. اگر چه بر اساس تفاسیم دینی هر مسلمان مکلف است از عواید سالانه خود دو و نیم درصد را به نام ذکات به فقرا و محتاجان بپردازد. اما، طالبان بدون توجه به تعالیم اسلامی آن را به ۲۰ درصد افزایش داده بود(احمد رشید؛ طالبان، ص ۱۷۵).

در گزارش های سالانه دفتر جرایم و مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل و وزارت مبارزه با مواد مخدر، مهمات و مواد سوخت جنگ، خریداری می کردند. باقی نیازمندی های گروه طالبان نیز از همین عواید تأمین می گردید. (همان، ص ۱۸۲). اکنون نیز، گروه طالبان بخش از نیازمندی های میدان

دوام حضور جامعه بین المللی و فرصت دوباره برای افغانستان

عبدالله هروی

تجارب را در رقم زدن سرنوشت آینده خویش بصورت مطلوب بکارگیرند. سیزده سال گذشته که از فرصت های طلایی برای کشور محسوب می گردید در اثر سوء مدیریت و عدم صداقت مدیران ارشد کشور با کمترین دست آورد سپری گردید. اکنون کشور و حکومت آن بر سر سفره خالی و با انبوهی از دشواری ها و نابسامانی ها و ناامنی های فزاینده مانده اند. ناگفته نباید گذاشت که چگونگی کارکرد جامعه بین المللی نیز در افغانستان قابل نقد و بررسی است که پرداختن به آن در این نوشتار میسر نیست و به فرصت دیگر واگذار می گردد. اما نکته نهایی اینست که سوء مدیریت حکومت افغانستان و عملکرد ناقص جامعه بین المللی در کشور سبب گردیده است که از تجارب بدست آمده فرصت مناسب فراهم شده استفاده درست صورت نگیرد.

اما در شرایط کنونی که ناامنی گسترده از هر سوی کشور را فراگرفته است؛ هم چنین رکود اقتصادی بر چرخ های اقتصاد جامعه مستولی گردیده است؛ سرخوردگی و ناامیدی از آینده مناسب و قابل اعتماد فرد افترا اجتماع از منوی و ناامید گردانیده است؛ کشور در عرصه بین المللی هر روز به گوشه انزوا رانده می شود و ... در چنین وضعیتی اعلام این خبر که پایان یافتن عملیات قاطع بازمه به حضور خود در کشور ادامه خواهند داد، فرصت دیگری را فراروی سیاستگران و مدیران کشور قرار خواهد داد. این مسئله از آنجا مهم است که گفته شده است که ادامه حضور نیروهای ناتو با عنوان حامی همه جانبه در عرصه های مختلف همراه می باشد. انتظار برده می شود که در فرصت فراهم شده دولتمردان کشور برای ایجاد و تقویت بنیادهای اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی کشور برنامه ریزی دقیق داشته باشند و با انگیزه و رغبت دلسوزانه به منافع ملی و آینده کشور از این فرصت پیش آمده بهره برداری نمایند. هم چنین جامعه بین المللی نیز با توجه به تجارب سیزده سال گذشته در چگونگی انجام مأموریت خویش تجدید نظر نموده و با رفع کاستی ها راهکارهای مناسب و موثر حمایتی را در پیش گیرند. بنابراین چنانچه از آخرین فرصت پیش آمده در جهت تقویت اراده داخلی و بسننهای موجود در کشور و تجارب گامی شده بهره برداری مناسب صورت گیرد می توان در رفتن بسوی آینده روشن امیدوار بود.

عامل مهم ثبات در منطقه است. در همین حال ایتالیا نیز از حضور سربازان خود در کشور خبر دادند. متیو رتسنسی نخست وزیر ایتالیا روز جمعه گذشته بر حفظ نظامیان این کشور در خاک افغانستان به مدت یک سال دیگر تأکید نمود. حملات طرح این موضوع مهم به نظر می رسد که اعلام استراتژی جدید ایالات متحده آمریکا و هم پیمانان بین المللی افغانستان بر بنیاد منافع مشترک و متقابل صورت گرفته است. در چنین شرایطی افغانستان چه واکنشی فراتر از استقبال نمودن از ادامه حضور و حمایت بین المللی می تواند در پیش گیرد؟ به تعبیر روشنفکر افغانستان از زمره کشورهای است که در طول تاریخ خویش کمتر توانسته است که از فرصت های پیش آمده در عرصه داخلی و خارجی بخوبی و بایسته به سود خویش بهره برداری نماید. سیزده سال گذشته یکی از بهترین نمونه های است که ادعای گفته شده را تأیید می نماید.

است. برای مردم افغانستان که شدیداً آسیب دیده اند، پای بندی آمریکا به شما برای ایجاد یک افغانستان ایمن، پایدار و متحد هم چنان به طور مستحکم ادامه خواهد داشت. در پی این اعلام ابواما دبیر کل ناتو نیز حمایت و استقبال خود را از این تصمیم اعلام داشت. اسپوتنیک، پنس استولنتزبرگ، دبیرکل ائتلاف نظامی ناتو در این باره اعلام کرد از تصمیم رییس جمهور آمریکا به منظور اعمال تأخیر در فرآیند خروج سربازان آمریکایی از افغانستان حمایت می کند. وی تأکید ورزید این تصمیم نمایانگر تسادوم تعهد هم پیمانان ناتو و شرکای ما است. لازم به یاد آوری است که هیات مجلس سنای آمریکا در دیدار با رییس جمهور کشور نیز بر همین مواضع تأکید ورزید. در این دیدار که در ارگ ریاست جمهوری کشور انجام شد، هر دو طرف در مورد گسترش همکاری های دو جانبه، مبارزه با تروریسم، اوضاع امنیتی افغانستان و منطقه و تداوم کمک های آمریکا به افغانستان بحث و تبادل نظر صورت گرفت. رئیس این هیئت سناتور میچ مکاتل با تأکید بیان داشت: ما در کنار مردم افغانستان باقی خواهیم ماند و نمی خواهیم تجربه عراق در افغانستان تکرار گردد. در ادامه برخی از حامیان بین المللی افغانستان نیز بسرعت مواضع شان را روشن نموده و از این سیاست و اشتگتن حمایت ورزیدند. چنانچه وزارت دفاع آلمان در این رابطه تأکید کرد که سربازان این کشور در افغانستان باقی خواهند ماند. سخنگوی امور دفاعی این کشور گفت: پایگاه نظامی ارتش فدرال در مزار شریف در شمال افغانستان

در تحولات پیش از یک دهه گذشته افغانستان و نیز مهم ترین نیرو و قدرت تصمیم گیرنده در امر مبارزه با تروریسم و تحکیم ثبات روشن سازد. رییس جمهوری آمریکا با اعلام تجدید نظر سیاست قبلی اش مبنی بر خارج کردن بخش عمده سربازان آمریکایی از افغانستان تا پایان سال ۲۰۱۶ اعلام داشت. حضور ۱۴ ساله نظامی آمریکا در این کشور را تعدیل کرده و وظیفه خارج کردن سربازان آمریکایی از این کشور را به رییس جمهوری بعدی محول می کند. خبرگزاری رویترز در این باره گزارش می دهد که بهارک ابواما، رییس جمهوری آمریکا گفته است: نیروهای امنیتی افغانستان به اندازه کافی به منظور مدیریت وضعیت امنیتی «بسیار شکننده» این کشور قدرتمند نیستند و آمریکا در سال ۲۰۱۶ همچنان ۹۸۰۰ نیروی خود را در این کشور حفظ خواهد کرد. رییس جمهوری آمریکا با تأکید بیان داشته است که اجازه نمی دهد افغانستان به پناهگاه تروریست های تبدیل شود که به دنبال حمله به کشورمان هستند. وی در ادامه افزوده است که وضعیت امنیتی در افغانستان هنوز بسیار شکننده است. نظامیان ما در این شرایط دو مأموریت محسود و مشخص را برعهده خواهند داشت: آموزش نیروهای افغان و حمایت عملیاتی ضد تروریستی. وی در این زمینه سخنان فراتر از مسئولیت و تصمیم کاخ سفید را بیان داشت. وی گفت: ما به همکاری خود با شرکا و متحدانمان ادامه می دهیم تا با برداشتن گام هایی در افغانستان پس از سال ۲۰۱۶، ما همراه شوندد. تلاش ها برای به ارمغان آوردن پیشرفت و عدالت برای مردم افغانستان نیازمند حمایت مستحکم ایالات متحده

را بعنوان یکی از کشورهای مهم و تاثیر گذار

کارتون روز

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
 هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
 مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
 مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.
 روزنامه افغانستان بخش دري و پشوي روزنامه اوت لوک افغانستان است.
 www.dailyafghanistan.com
 Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
 مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
 سردبیر: حفیظ الله زکی
 کارکارتویست: خالق علی زاده
 دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
 مسئول وب سایت: مهدی صالحی
 آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

افغانستان
 The Daily Afghanistan
 Outlook
 AFGHANISTAN
 The Leading Independent Press